

روحیه شاه بعد از ۱۷ شهریور چگونه بود؟

۱۷ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۱۰

شاه برخلاف انتظارش نه تنها فایده‌ای از این کشتار بی‌رحمانه نبرد بلکه خود نیز به قول «استمبل» - یکی از جاسوسان آمریکا - دچار اضمحلال شد و افسرده گشت. پس از واقعه میدان ژاله هرکس با شاه ملاقات کرده او را حیرت‌زده و پریشان دیده است.

غلامرضا خارکوهی تاریخ نگار انقلاب اسلامی: در تاریخ انقلابات دنیا کمتر رویدادی به تلخی هفده شهریور وجود دارد. این واقعه یکی از تلخ ترین وقایع انقلاب ما است که عده بیشماری از مردم بی گناه تهران و شهرستان‌ها در آن روز به دست ماموران فرمانداری نظامی به شهادت رسیدند.

عظمت این رویداد در آن دوره چنان خونبار بود که به «جمعه سیاه» معروف شد و انعکاس وسیعی در رسانه های جهان داشت.

هفده شهریور ۵۷ در حقیقت پس از کشتار ۱۵ خرداد سال ۴۲ خونبار ترین حادثه در تاریخ انقلاب اسلامی محسوب می‌شود که ضربه سختی بر حیثیت سیاسی رژیم وارد کرد. با این واقعه شعار "آشتی ملی" شریف امامی به "کشتار ملی" تبدیل شد.

شاه برخلاف انتظارش نه تنها فایده ای از این کشتار بی رحمانه نبرد بلکه خود نیز به قول "استمبل" - یکی از جاسوسان آمریکا - دچار اضمحلال شد و افسرده گشت.

حتی آقای "ماروین زونیس" آمریکایی معتقد است پس از واقعه میدان ژاله هرکس با شاه ملاقات کرده او را حیرت زده ، پریشان ، توخالی و بی حال دیده است.

واقعه ۱۷ شهریور تهران که چند هزار نفر به شهادت رسیدند، موجب نفرت و انزجار عمومی‌آدر سراسر کشور و شهرستان‌ها و تحریک آنها علیه رژیم شد. لذا با این کشتار مرحله نوینی در مبارزات مردم آغاز شد. چون شدت خشونت و وحشیگری حکومت به حدی بود که همه مردم را بهت زده کرد.

متأسفانه آیت الله شریعتمداری پس از کشتار هفده شهریور با صدور پیامی، بجای آنکه جنایت شاه را محکوم کند به او چراغ سبز نشان داد و کشتار مردم را توجیه کرد و از مردم خواست در خانه‌های خود بمانند و از حضور در اعتراضات خیابانی بپرهیزند.

این پیام دل‌انقلابیون و خانواده‌های داغدار را به درد آورد به همین خاطر برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی رژیم از او تمجید می‌کردند. به همین دلیل بسیاری از مردم از او سرخورده شدند و حاضر به توزیع پیام‌های او نبودند و آن را داخل جوب می‌انداختند.

متأسفانه شریعتمداری در طول ۱۷ سال مبارزات انقلاب همواره روش مسالمت‌آمیز با رژیم پهلوی را دنبال کرد و هیچگاه شاه را محکوم نکرد، و روابط پنهانی با او داشت. او به انقلاب و مبارزات فراگیر باور نداشت بلکه خواستار اجرای قانون اساسی و سلطنت شاه بود مبارزه را در حد تغییر دولت‌ها قبول داشت نه تغییر و سرنگونی رژیم شاه.

البته فردای روز واقعه یعنی در هجده شهریور حضرت امام بر خلاف رویه شریعتمداری پیام خیلی تند و انقلابی در باره این جنایت تازه شاه و رژیمش صادر کرد و وعده پیروزی به آنان داد و آرزو کرد "ای کاش خمینی در میان شما بود و در کنار شما در جبهه دفاع برای خدای تعالی کشته می‌شد." این پیام امام که موجب امیدواری مردم و شعله‌ورتر شدن تنور مبارزه شد، با پیام شریعتمداری کاملاً در تعارض بود. پیام امام بسیار جدی بود و مردم را به ادامه مبارزه و شرکت در راهپیمایی‌ها و تظاهرات خیابانی فرا می‌خواند.

امام در این پیام سیاست آشتی ملی و سیاست فضای باز سیاسی و شعار دمکراسی رژیم را شدیداً به چالش کشاند و از مردم خواست خود را از شر رژیم شاه خلاص گردانند.

لذا کشتار هفده شهریور کمر شاه را شکست و شمارش معکوس برای سقوطش آغاز شد. در شرایطی که شاه دست به چنین کشتار بزرگ ضد بشری زده بود، روسای جمهور آمریکا و اروپا و شوروی و چین بار دیگر از او حمایت کردند.
منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۸۰۳۹/بعد-شاه-روحیه/۲۸۰۳۹>